

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man (21-45)

En in zijn plaats zal een veracht man opstaan, wie men de koninklijke waardigheid niet had toegedacht; onverhoeds echter zal hij komen en zich meester maken van het koningschap door slinkse streken; alles overstromende strijdkrachten zullen voor zijn aangezicht weggespoeld en vernietigd worden, ja, ook een vorst van het verbond.

En wanneer men met hem een verbond heeft aangegaan, zal hij bedrog plegen; zo zal hij omhoog komen en sterk worden, met weinig volk.

Onverhoeds zal hij in de vruchtbaarste streken van het landschap komen, en doen wat zijn vadersen noch zijn voorvadersen gedaan hebben:

roof en buit en have zal hij voor zijn mannen uitstrooien;

ook tegen de versterkte plaatsen zal hij plannen beramen, maar slechts voor een tijd.

(Dan.21-24)

- **Antiochus IV Epiphanes?** ➡ vele details onverklaarbaar (uitlegkundige gymnastiek)
- Sommige details stemmen overeen, **maar zijn niet uniek voor deze 'verachtelijke' vorst**
- Voorbije geschiedenis ➡ talloze brutale, meedogenloze heersers ➡ 'karakterschets'
- **Impressionistische karakterschets** die zijn eindvervulling kent in de wetteloze, Antichrist
- Nadere verklaring van de 'kleine' hoom in Daniel 7-8 ➡ **verdrinking v/h overblijfsel**

Woord van grote nood

Woorden van waarheid & grote nood

Kort overzicht karakterschets 'kleine hoorn' in Daniel 7-8

Daarna zag ik in de nachtgezichten en zie, een vierde dier, vreselijk, schrikwekkend en geweldig sterk; het had grote, ijzeren tanden: het at en vermaalde, en wat overbleef, vertrad het met zijn poten; en dit dier verschilde van alle vorige, en het had tien horens.

Terwijl ik op die horens lette, zie, daartussen verhief zich een andere kleine horen, en drie van de vorige horens werden daarvoor uitgerukt; en zie, in die horen waren ogen als mensenogen en een mond vol grootspraak. (Dan.7:7,8)

Toen wilde ik de ware zin weten van het vierde dier, dat van die alle verschilde, dat buitengewoon vreselijk was met zijn ijzeren tanden en zijn koperen klauwen, dat at en vermaalde en wat overbleef met zijn poten vertrad,

en van de tien horens, welke op zijn kop waren, en van die andere, die zich verhief en waarvoor er drie uitvielen, terwijl deze horen met ogen en een mond vol grootspraak, er groter uitzag dan de andere.

Ik zag, dat die horen strijd voerde tegen de heiligen en hen overmocht, (Dan.7:19-21)

- **Onvergelijkbaar**, ongeziene macht, hard&meedogenloos, hoogmoedig&arrogant, verdorven
- Gaat 'de heiligen' succesvol bestrijden en 'overwinnen'

Woorden van waarheid & grote nood

Kort overzicht karakterschets 'kleine hoorn' in Daniel 7-8

totdat de Oude van dagen kwam en recht verschaft werd aan de heiligen des Allerhoogsten en de tijd naderde, dat de heiligen het koningschap in bezit kregen.

Hij sprak aldus: Dat vierde dier is het vierde koninkrijk, dat op aarde zal zijn, dat verschillen zal van alle andere koninkrijken,

en dat de gehele aarde zal verslinden en haar zal vertreden en vermorzelen.

En de tien horens; uit dat koninkrijk zullen tien koningen opstaan, en na hen zal een ander opstaan; die zal van de vorige verschillen en drie koningen ten val brengen.

Hij zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, en de heiligen des Allerhoogsten te gronde richten; hij zal er op uit zijn tijden en wet te veranderen,

en zij zullen in zijn macht gegeven worden voor een tijd en tijden en een halve tijd;

dan zal de vierschaar zich nederzetten, en men zal hem de heerschappij ontnemen en hem verdelgen en vernietigen tot het einde. (Dan.7:22-26)

- Hij zal de 'heiligen' te gronde richten, zal Gods **alleenrecht** zich toe-eigenen
- De Allerhoogste geeft de 'heiligen' over in zijn macht ➡ **tijd, tijden, halve tijd**
- Na die tijd wordt hij **definitief geoordeeld** ➡ **zijn macht ontnomen en verdelgd**

Woorden van waarheid & grote nood

Kort overzicht karakterschets 'kleine hoorn' in Daniel 7-8

En uit een daarvan kwam weer een horen voort, die klein begon, maar die zeer groot werd tegen het zuiden, tegen het oosten en tegen het Sieraad, ja, zijn grootheid reikte tot aan het heer des hemels, en hij deed er van het heer, namelijk van de sterren, ter aarde vallen, en vertrapte ze. Zelfs tegen de vorst van het heer maakte hij zich groot, en Hem werd het dagelijks offer ontnomen en zijn heilige woning werd neergeworpen. En het leger zal (hem) overgegeven worden met het dagelijkse offer omwille van de overtreding, en hij wierp de waarheid ter aarde. Hij deed het en het gelukte.
(Dan.8:9-12)

- Hij zal op korte tijd 'groot' worden en zich keren tegen 'hemelse machten & heiligen'
- Hij daagt de 'Vorst van het Heer' uit, en tart Hem ➡ dagelijks eerbetoon&woonplaats
- Hij vervangt de waarheid door de leugen, is succesvol, niets lijkt hem te weerhouden
- Macht over het 'heiligdom&heiligen' is hem gegeven, omwille van de overtreding

Woorden van waarheid & grote nood

Kort overzicht karakterschets 'kleine hoorn' in Daniel 7-8

En in het laatst van hun koningschap, als de boosdoeners de maat hebben volgemaakt, zal er een koning opstaan, hard van aangezicht en bedreven in listen. En zijn kracht zal sterk zijn (maar niet door eigen kracht) en op ontstellende wijze zal hij verderf brengen, en wat hij onderneemt zal hem gelukken; machtigen zal hij verderven, ook het volk der heiligen. En door zijn sluwheid zal hij het bedrog dat hij aanwendt, doen gelukken; hij zal zich in zijn hart verheffen, en onverhoeds velen verderven. Ook tegen de Vorst der vorsten zal hij optreden, doch zonder mensenhanden zal hij vernietigd worden.
(Dan.8:23-25)

- De kleine hoorn is de laatste (dimax) koning die zal opstaan, de ultieme boosdoener
- Uitermate sluw & wijs, bedreven in de boosheid, gedreven door 'bovennatuurlijke' kracht
- Hij zal terreur, dood en verderf zaaien ➡ zeer velen zullen het niet zien aankomen
- Grenzeloze hoogmoed & arrogantie ➡ Vorst der vorsten ➡ zonder mensenhanden

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

(21-45)

En in zijn plaats zal een veracht man opstaan, wie men de koninklijke waardigheid niet had toegedacht; onverhoeds echter zal hij komen en zich meester maken van het koningschap door slinkse streken; alles overstromende strijdkrachten zullen voor zijn aangezicht weggespoeld en vernietigd worden, ja, ook een vorst van het verbond.

En wanneer men met hem een verbond heeft aangegaan, zal hij bedrog plegen; zo zal hij omhoog komen en sterk worden, met weinig volk.

Onverhoeds zal hij in de vruchtbaarste streken van het landschap komen, en doen wat zijn vadersen noch zijn voorvadersen gedaan hebben:

roof en buit en have zal hij voor zijn mannen uitstrooien;

ook tegen de versterkte plaatsen zal hij plannen beramen, maar slechts voor een tijd.

(Dan.11:21-24)

- Komt totaal onverwacht, ineens uit het niets, aan de macht door **sluwheid & misleiding**
- Met hem hield niemand rekening ➡ geen bedreiging & potentiële leider
- Geen v/d aardse legermachten zijn echter tegen hem opgewassen **in zijn opgang**

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

En in zijn plaats zal een veracht man opstaan, wie men de koninklijke waardigheid niet had toegedacht; onverhoeds echter zal hij komen en zich meester maken van het koningschap door slinkse streken; alles overstromende strijdkrachten zullen voor zijn aangezicht weggespoeld en vernietigd worden, ja, ook een vorst van het verbond.

En wanneer men met hem een verbond heeft aangegaan, zal hij bedrog plegen; zo zal hij omhoog komen en sterk worden, met weinig volk.

Onverhoeds zal hij in de vruchtbaarste streken van het landschap komen, en doen wat zijn vadersen noch zijn voorvadersen gedaan hebben:

roof en buit en have zal hij voor zijn mannen uitstrooien;

ook tegen de versterkte plaatsen zal hij plannen beramen, maar slechts voor een tijd.

(Dan.11:21-24)

- 'vorst van het verbond' ➡ aangestelde hogepriester ➡ wordt uit de weg geruimd
- geen scrupules om allianties te verbreken en verraad te plegen als het hem uitkomt
- Zijn sterkte is niet in zijn achterban ➡ weinig volk!

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

En in zijn plaats zal een veracht man opstaan, wie men de koninklijke waardigheid niet had toegedacht; onverhoeds echter zal hij komen en zich meester maken van het koningschap door slinkse streken; alles overstromende strijdkrachten zullen voor zijn aangezicht weggespoeld en vernietigd worden, ja, ook een vorst van het verbond.

En wanneer men met hem een verbond heeft aangegaan, zal hij bedrog plegen; zo zal hij omhoog komen en sterk worden, met weinig volk.

Onverhoeds zal hij in de vruchtbaarste streken van het landschap komen, en doen wat zijn vaderen noch zijn voorvaderen gedaan hebben:

roof en buit en have zal hij voor zijn mannen uitstrooien;

ook tegen de versterkte plaatsen zal hij plannen beramen, maar slechts voor een tijd.

(Dan.11:21-24)

- **Laat zijn medestanders, contra alle voorgangers, rijkelijk delen in de buit**
- Heeft een uitgewerkte veroveringsstrategie ➡ een lange termijn plan (Zuiden?)
- Zijn tijd is echter *van meet af aan duidelijk bepaald en beperkt...*

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

Ook zal hij zijn kracht en zijn moed richten tegen de koning van het Zuiden met een groot leger, en de koning van het Zuiden zal zich ten strijde rusten met een uitermate groot en sterk leger, maar hij zal geen stand kunnen houden, want men zal plannen tegen hem beramen;

zijn eigen tafelenoten zullen hem afbreuk doen en zijn leger zal wegspoelen, en er zullen vele verslagenen vallen.

En die beide koningen zullen kwaad in de zin hebben, en aan een tafel gezeten, zullen zij leugens spreken, maar het zal niet gelukken, want nog toeft het einde tot de vastgestelde tijd. (25-27)

- **koning van het Zuiden** komt ten val door verraad van persoonlijke vertrouwelingen
- Een rondetafelconferentie ➡ poging tot een 'schijnverdrag' brengt geen oplossing
- Geen van de partijen komt hiermee een stap verder in zijn opzet (Gods werk)
- *Gefrustreerd door het niet slagen in zijn opzet moet zijn woede bekoeld worden...*

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

Dan zal hij naar zijn land terugkeren met rijke have, en zijn hart zal zijn tegen het heilig verbond; zo zal hij doen en naar zijn land terugkeren.

Ter bestemder tijd zal hij opnieuw in het Zuiden binnenvallen, maar de laatste keer zal het niet zijn zoals de eerste: er zullen schepen der Kittiers tegen hem komen, zodat hij afgeschrikt wordt; maar op de terugweg zal hij vergramd worden tegen het heilig verbond en tot daden overgaan; en, teruggekeerd, zal hij zijn belangstelling wijden aan hen die het heilig verbond verzaken. (28-30)

- Verdere uitbreiding naar het Zuiden wordt gestaakt door een dreiging uit het Westen
- Vergramd door de verijdeling van zijn plannen richt hij zich nu tegen het heilig verbond
- Het 'heilig verbond' bestaat uit 2 partijen ➡ Jahweh + zijn volk
- Vanaf nu zijn de punten van overeenkomst met hoofdstuk 7-8 duidelijk

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

Dan zullen strijdmachten door hem op de been gebracht worden; zij zullen het heiligdom, de vesting, ontheiligen, het dagelijks offer doen ophouden en een gruwel oprichten, die verwoesting brengt.

En degenen die zich misgaan tegen het verbond, zal hij door vleierijen tot afval bewegen, maar het volk dat zijn God kent, zal sterk zijn en daden doen.

En de verstandigen onder het volk zullen velen tot inzicht brengen, maar zij zullen een tijdlang struikelen door zwaard en vuur, door gevangenschap en beroving.

Doch, terwijl zij struikelen, zullen zij een kleine hulp vinden; dan zullen velen zich in huichelachtigheid bij hen aansluiten. (31-34)

- Hij wil de troon van Jahweh ontheiligen, het eerbetoen aan Hem doen ophouden
- Het heiligdom wordt tot een gruwel door de gepleegde afgoderij
- Door vleiende woorden gaat hij hen misleiden die afvallig zijn aan het verbond (vers 30)
- Door vleiende woorden hen misleiden die zich misgaan aan het verbond (vers 32)
- Vele huichelaars voegen zich bij de getrouwen, ze doen zich voor als getrouwen (vers 34)

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

Dan zullen strijdmachten door hem op de been gebracht worden; zij zullen het heiligdom, de vesting, ontheiligen, het dagelijks offer doen ophouden en een gruwel oprichten, die verwoesting brengt.

En degenen die zich misgaan tegen het verbond, zal hij door vleierijen tot afval bewegen, maar het volk dat zijn God kent, zal sterk zijn en daden doen.

En de verstandigen onder het volk zullen velen tot inzicht brengen, maar zij zullen een tijdlang struikelen door zwaard en vuur, door gevangenschap en beroving.

Doch, terwijl zij struikelen, zullen zij een kleine hulp vinden; dan zullen velen zich in huichelachtigheid bij hen aansluiten. (31-34)

- Naast misleiding van 'ontrouwen & afvalligen' worden **'getrouwen' vervolgd** (33-35,44)
- Het lijkt erop alsof hij steun krijgt v/d 'ontrouwen & afvalligen' in de vervolging
- De **getrouwen** ➡ weinig steun van buitenaf ➡ **gevaar van binnenuit** (vers 34)
- **Een duidelijke wig wordt geslagen tussen getrouwen en afvalligen**
- Vele getrouwen zullen beroofd, gevangen gezet, gemarteld en gedood worden

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

Dan zullen strijdmachten door hem op de been gebracht worden; zij zullen het heiligdom, de vesting, ontheiligen, het dagelijks offer doen ophouden en een gruwel oprichten, die verwoesting brengt.

En degenen die zich misgaan tegen het verbond, zal hij door vleierijen tot afval bewegen, maar het volk dat zijn God kent, zal sterk zijn en daden doen.

En de verstandigen onder het volk zullen velen tot inzicht brengen, maar zij zullen een tijdlang struikelen door zwaard en vuur, door gevangenschap en beroving.

Doch, terwijl zij struikelen, zullen zij een kleine hulp vinden; dan zullen velen zich in huichelachtigheid bij hen aansluiten. (31-34)

- De **overwinnaars** zijn zij die volharding & trouw betonen ➡ **STERKE DADEN**
- Zij die **God kennen** en de tijden verstaan, zullen velen behouden door hun inzicht
- Zij **weerstaan de boze door hun toewijding & geloof en niet door geweld**
- Deze gedachtegang wordt veel breder uitgewerkt in het laatste Bijbelboek!

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

Sommige van de verstandigen zullen struikelen, opdat er onder hen loutering, schifting en zuivering teweeggebracht worde, tot aan de eindtijd; want deze toeft nog tot de vastgestelde tijd.

En de koning zal doen wat hem goeddunkt; hij zal zich verhovaardigen en zich verheffen tegen elke god, zelfs tegen de God der goden zal hij ongehoorde woorden spreken, en hij zal voorspoedig zijn, totdat de maat van de gramschap vol is; want wat vastbesloten is, geschiedt. Ook op de goden zijner vaders zal hij geen acht slaan; op de lieveling der vrouwen noch op enige andere god zal hij acht slaan, want tegen alle zal hij zich verheffen.

Maar in hun plaats zal hij de god der vestingen vereren: de god die zijn vaders niet gekend hebben, zal hij vereren met goud en zilver en edelgesteenten en kostbaarheden. (35-38)

- Deze 'genadeloze' vervolging heeft een **duidelijke bedoeling** in Gods plan
- Loutering, schifting en zuivering brengen de beproefden openbaar ➡ **geen straf**
- **Dit genadeloze brutale beest is echter geen atheïst**
- Hoewel hij zich keert en verheft tegen alle 'gekende' goden, vereert hij toch een god...

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

En hij zal optreden tegen de versterkte vestingen met de hulp van de vreemde god; ieder die deze erkent, zal tot grote eer komen; hij zal hen tot heersers maken over velen en grond aan hen toedelen als beloning. Maar in de eindtijd zal met hem de koning van het Zuiden in botsing komen, en de koning van het Noorden zal op deze aanstormen met wagens en ruiters en vele schepen; en hij zal de landen binnenvallen, en als een overstroming steeds verder om zich heen grijpen. Ook het Sieraadland zal hij binnenvallen, en velen zullen struikelen; maar aan zijn macht zullen ontkomen: Edom, Moab en de keur der Ammonieten. (39-41)

- Wie deze god is, blijft hier onbekend tot het boek de Openbaring... (de draak)
- Al wie deze god erkentelijk is zal succesvol & voorspoedig zijn (merkteken?)
- **Als de 'pseudochristus' zal hij alles en iedereen aan zich willen onderwerpen**
- Zij die aan die macht lijken te ontkomen, blijken wel historische vijanden van Gods volk
- Wellicht treden deze historische vijanden toe tot een alliantie met de koning

Woorden van waarheid & grote nood

Opkomst & ondergang van een verachtelijk man

maar hij zal de schatten bemachtigen van goud en zilver en alle kostbaarheden van Egypte; en Libiers en Ethiopiërs zullen in zijn gevolg zijn.

Doch geruchten uit het oosten en uit het noorden zullen hem ontstellen, zodat hij in grote grimmigheid zal uittrekken om velen te verdelgen en te vernietigen.

Hij zal zijn staatsietent opslaan tussen de zee en de berg van het heilig Sieraad, maar dan komt hij aan zijn einde, zonder dat iemand hem helpt. (42-45)

- Na zijn succesvolle veroveringscampagne doen ontstellende geruchten hem terugkeren
- **Het lijkt erop alsof hij zich definitief richt op de ondergang v/d heilige berg van God**
- De nederlaag voor Gods volk is onoverkomelijk maar juist het omgekeerde grijpt plaats!